

بررسی ترکیبات شیمیایی و ارزش انرژی قابل متابولیسم پودر طحال (Spleen meal) برای تغذیه طیور

مسعود پهلوان زاده^{۱*}، سید ناصر موسوی^۲ و محسن نوری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام و طیور دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین (پیشوا) ۲- اعضاء هیئت علمی دانشگاه

آزاد اسلامی واحد ورامین (پیشوا)

*مسعود پهلوان زاده، گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی واحد

ورامین (پیشوا) Pahlevan28@yahoo.com

چکیده

در این آزمایش ترکیبات شیمیایی و انرژی قابل متابولیسم (AMEn, AME) پودر طحال جهت استفاده در تغذیه جوجه های گوشتی مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور ابتدا طحال گاو از کشتارگاه دام جمع آوری، پخته شده و به صورت پودر درآمد. سپس ماده خشک، پروتئین خام، پروفایل اسیدهای آمینه، چربی خام و مواد معدنی نمونه های پودر طحال اندازه گیری شد. انرژی قابل متابولیسم پودر طحال در جوجه های گوشتی ۳۸ روزه از طریق جمع آوری فضولات و به روش تفاوتی تعیین شد. بر اساس نتایج حاصله مقدار ماده خشک، پروتئین خام، چربی خام، کلسیم، فسفر، سدیم، پتاسیم، آهن، مس و روی نمونه پودر طحال به ترتیب ۹۵، ۷۷/۳، ۱۲/۵، ۰/۰۴، ۱/۰۹، ۰/۵۱، ۰/۳۶، ۰/۲۳، ۰/۰۱۲، ۰/۰۰۷۸ درصد، مقدار اسیدهای آمینه لیزین، متیونین و ترئونین به ترتیب ۶/۹، ۱/۹ و ۳/۷ درصد و AMEn و AME به ترتیب برابر با ۳۴۹۶ و ۳۲۸۹ کیلو کالری در کیلوگرم بر اساس مقدار موجود در خوراک (As fed) تعیین گردید.

کلمات کلیدی: جوجه گوشتی، پودر طحال، ترکیبات شیمیایی، انرژی قابل متابولیسم

مقدمه

با افزایش روز افزون قیمت مواد خوراکی رایج مورد استفاده در تغذیه طیور (مانند کنجاله سویا)، استفاده از مواد خوراکی جایگزین از جمله منابع پروتئینی حیوانی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. اگرچه این منابع مانند پودر گوشت، بدلیل احتمال آلودگی، با احتیاط مورد استفاده قرار می گیرند (۲ و ۳)، با این وجود در بسیاری از کشورها این منابع هنوز در تغذیه طیور مورد استفاده قرار می گیرند. یکی از مهمترین نگرانی ها در رابطه با استفاده از فرآورده های فرعی پروتئین دامی، متغیر بودن منبع مواد خام و شرایط عمل آوری آنها و همچنین تنوع در مواد مغذی و همچنین قابلیت هضم اسیدهای آمینه در این منابع است (۳). طحال بعنوان یکی از ضایعات کشتارگاههای دام معمولاً بصورت جداگانه جمع آوری شده و در اغلب موارد به عنوان ضایعات دفع می گردد. با این حال به نظر می رسد بتوان از این ماده به عنوان جایگزین مناسبی در تغذیه طیور استفاده نمود. بدین منظور در آزمایش حاضر ترکیبات شیمیایی و ارزش انرژی قابل متابولیسم پودر طحال جهت استفاده در تغذیه طیور مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها